สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

โครงการหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม (SOCIAL INNOVATION DRIVING UNIT: SID-ESAN)
ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประจำปีงบประมาณ 2567

รายงานฉบับสมบูรณ์

เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยี กระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย

โดย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกร
มะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า หมู่ที่ 3
ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย เป็นการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ชุมชนมีการปลูกสมุนไพรเป็นจำนวนมาก เพื่อทำผลิตภัณฑ์ลูกประคบ ยาดมสมุนไพร สมุนไพรแช่เท้า หมอนสมุนไพร ขี้ผึ้งสมุนไพร ออกจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าต่าง ๆ ด้วยความโดดเด่น ได้มาตรฐาน และผู้ซื้อให้ความสนใจในตัวของสมุนไพร จนได้รับการรับรองมาตรฐาน มผช.ระดับ 4-5 ดาว จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมหาสารคาม

พระพุทธมงคลหรือหลวงพ่อพระยืน เป็นพระพุทธรูปสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำอำเภอกันทรวิชัย ประดิษฐานอยู่ใต้ต้นโพธิ์บนเนินดินภายในวัดพุทธมงคล สันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปวัฒนธรรมทวาราวดีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 14-16 ได้มีพุทธศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามากราบไหว้สักการะและบูชาถวายผ้าพาด (สังฆาฏิ) อย่างเนืองแน่น ซึ่งเมื่อผ้าพาด (สังฆาฏิ) ครบการบูชาแล้ว ทางวัดไม่ได้นำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์อีก ดังนั้น จึงได้มีแนวคิดในการนำความเชื่อ ความเลื่อมใสศรัทธาและความศักดิ์สิทธิ์ในองค์หลวงพ่อพระยืน ผ่านผ้าพาด (สังฆาฏิ) มาหลอมรวมกับสมุนไพรมงคลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มะค่าทรัพย์ทวี โดยการนำผ้าพาด (สังฆาฏิ) ที่ทำความสะอาดให้เรียบร้อยแล้ว เข้าสู่นวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา เพื่อลดกลิ่นอับ พร้อมนำสมุนไพรมงคล 5 ชนิด ได้แก่ ใบมะค่า ใบมะขาม ใบมะยม ใบขนุน และไพล พร้อมเม็ดดินเผาธรรมชาติ ผ่านกระบวนการใช้สารเพื่อยับยั้งแบคทีเรีย และทำให้เม็ดดินเผาธรรมชาติดูดซับความหอมของน้ำมันหอมระเหยดอกลีลาวดีและผิวมะกรูดได้ยาวนานขึ้น อีกทั้งได้นำอักขระมงคลมรดกทางอักษรโบราณของวัฒนธรรมอุษาคเนย์ และชาวจังหวัดมหาสารคาม มาสร้างความโดดเด่นของเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของอำเภอกันทรวิชัย และของชุมชนมะค่า ที่มีต้นมะค่าเกิดเป็นจำนวนมาก ในชื่อผลิตภัณฑ์ใหม่ “เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา และสารยับยั้งแบคทีเรีย”

ผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล นี้สามารถนำไปเป็นของที่ระลึก เก็บบูชา แขวนหรือวางไว้ในรถ หรือห้องรับแขก หรือห้องนอนได้ จึงเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี ที่เป็นการสร้างการรับรู้และการยอมรับต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำไปสู่การสร้างรายได้และเป็นการยกระดับความสามารถในการจัดการธุรกิจของกลุ่มฯ อีกทั้งยังสอดคล้องกับโมเดล เศรษฐกิจ BCG (BCG Economy Model) ซึ่งผสมผสานของการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green) พร้อมทั้งเป็นแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความรู้สึกร่วมรักษ์โลก ตลอดจนกลุ่มชุมชนสมุนไพรฯ ได้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดมหาสารคาม ที่จะเป็นศูนย์กลางของการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าและคุณค่าสูงด้วยภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ประกาศคุณูปการ

โครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำด้านข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์กรมหาชน) โดย ดร.อำพล อาภาธนากร ผู้จัดการพัฒนานวัตกรรมอาวุโส ฝ่ายนวัตกรรมเพื่อสังคม

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ฤทธิ์ แข็งแรง ประธานคณะกรรมการคัดเลือกผู้ประกอบการนวัตกรรมเพื่อสังคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีรัตน์ วงษ์ชิ้ม หัวหน้าหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคมประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน SID – ESAN

ขอขอบคุณ นายพรพิชิต โพธิ์ศรี ผู้ประสานงานหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน SID – ESAN คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและประสานงานเป็นไปอย่างเรียบร้อย

ขอขอบคุณกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี ชุมชนบ้านมะค่า และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ทุ่มเทกำลังใจกำลังกายดำเนินงานโครงการอย่างเต็มที่

ขอขอบคุณ หน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (Social Innovation Driving Unit : SID – ESAN) ที่ได้กรุณาสนับสนุนงบประมาณ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีบนพื้นฐานภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและผู้สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ต่อไป

ทัศนีย์ ช่างยันต์ และคณะ
2567

สารบัญ

หน้า

ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม 1
1. ชื่อผลงานนวัตกรรม 1
2. ผู้ดำเนินงาน/ชุมชน/ผู้ประกอบการ 1
3. พื้นที่ดำเนินงาน 1
4. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน 1
5. ชุมชน/หน่วยงาน/องค์กรที่เข้าร่วม 2
6. การมีส่วนร่วมของชุมชน/หน่วยงาน/องค์กร (มูลค่าเงิน) 2
7. จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทางตรง 2
8. จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม 4
9. นักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วม 6
10. การต่อยอดและความก้าวหน้าของผลงาน 6
11. การตอบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ (KPI) 11
12. สรุปค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนโครงการ 11
13. ผลการดำเนินงานโครงการ/ ผลงานนวัตกรรม (แสดงให้เห็นภาพเชิงประจักษ์) 12
14. ตารางวิเคราะห์ผลงานนวัตกรรม 14
15. ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินโครงการ 16
16. สรุปผลการดำเนินโครงการ 16
17. ใบสำคัญรับเงินงวดที่ 1 งวดที่ 2 และงวดที่ 3 18
18. ข้อเสนอแนะอื่น (ถ้ามี) 20

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการ 2
ตารางที่ 2 ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อมจากการดำเนินโครงการ 5
ตารางที่ 3 การตอบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ (KPI) 11
ตารางที่ 4 สรุปค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนโครงการ 12
ตารางที่ 5 ตารางรายงานการคำนวณผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment: SROI) 15

ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม หรือศูนย์การเรียนรู้สมุนไพรไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ 2544 โดย นางหนูเลี่ยม รักหบุตร ข้าราชการครูเกษียณอายุราชการ ได้เดินทางไปเที่ยวที่ประเทศญี่ปุ่น ได้เห็นวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นที่มีความนิยมการอบสมุนไพรและอาบน้ำแร่ จึงได้เกิดแนวคิดที่จะนำสมุนไพรอินทรีย์ที่มีการปลูกเป็นจำนวนมากในชุมชนของตนเองและชุมชนใกล้เคียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ด้วยการแนะนำและชักชวนเพื่อนบ้านให้นำสมุนไพรอินทรีย์หลากหลายชนิดมาผลิตเป็นลูกประคบสมุนไพร หมอนสมุนไพร สมุนไพรแช่เท้า ยาอบสมุนไพร ขี้ผึ้งสมุนไพร ยาหม่องสมุนไพร น้ำมันเหลืองสมุนไพร มะรุมแคปซูล ออกจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าต่าง ๆ โดยเริ่มแรกมีสมาชิกเพียง 9 คน และได้ร่วมกันลงทุนคนละ 120 บาท ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2546 มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ปัจจุบันมีสมาชิกเพิ่มเป็น 39 คน โดยได้มีการบริหารจัดการในกลุ่มสมาชิกฯ คือ สมาชิกผู้ปลูกสมุนไพรเพื่อใช้ในการผลิตและสมาชิกผู้ทำผลิตภัณฑ์ ด้วยความโดดเด่นการได้มาตรฐานทั้งการปลูกที่มีการตรวจสอบคุณภาพของดิน การคัดเลือกพันธุ์พืชสมุนไพร การหั่น การตาก โดยใช้โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ และผู้ซื้อให้ความสนใจในตัวของผลิตภัณฑ์สมุนไพร จนได้รับการรับรองมาตรฐาน มผช.ระดับ 4-5 ดาว จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมหาสารคาม เมื่อปี พ.ศ.2563 และได้รับใบประกาศนียบัตรคัดสรรผลิตภัณฑ์ 5 ดาว ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ลูกประคบของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี พ.ศ. 2562 ปัจจุบันกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี ได้มีนักเรียนนักศึกษา กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1. ชื่อผลงานนวัตกรรม

เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย

2. ผู้ดำเนินงาน/ชุมชน/ผู้ประกอบการ

นางทัศนีย์ ช่างยันต์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3. พื้นที่ดำเนินงาน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

4. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ประเภทเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล

5. ชุมชน/หน่วยงาน/องค์กรที่เข้าร่วม

5.1 ศูนย์บริการเทคโนโลยีพลาสมาสิ่งทอ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เข้าร่วมเป็นศูนย์ให้บริการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย มีความปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถกำจัดแบคทีเรียได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 โรงเรียนมะค่าพิทยาคม ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมกับวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรฯ และชุมชน ในกระบวนการผลิต และร่วมเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล

5.3 YEC หอการค้าจังหวัดมหาสารคาม ให้คำปรึกษาและแนะนำ พร้อมทั้งช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล

5.4 สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดมหาสารคาม ให้คำปรึกษาและแนะนำ พร้อมทั้งส่งเสริมผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ผ่านกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism ของอำเภอกันทรวิชัย

6. การมีส่วนร่วมของชุมชน/หน่วยงาน/องค์กร (มูลค่าเงิน)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้เข้าร่วมในการร่วมดำเนินงานโครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย โดยกลุ่มวิสาหกิจได้มีส่วนร่วมในการนำสมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจฯ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล เข้ามาร่วมเป็นทุนในการดำเนินงานโครงการมูลค่า 50,000 บาท

7. จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทางตรง

โครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย มีผู้ได้รับผลประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการ รวมเป็นจำนวน 64 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า จำนวน 39 คน คณะครูนักเรียนโรงเรียนมะค่าพิทยาคม จำนวน 5 คน และคณะกรรมการวัดพระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน) จำนวน 20 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการ

ผู้ได้รับประโยชน์ทางตรง	ด้านการรับประโยชน์จากโครงการ		
	เศรษฐกิจและการสร้างรายได้	**สังคมและวัฒนธรรม**	**การเรียนรู้**
1.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้าน	1.เดิมนั้นกลุ่มฯ มีการปลูกสมุนไพรเพื่อใช้ในการบริโภค และมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เฉพาะลูกประคบยาดมสมุนไพร สมุนไพรแช่เท้า หมอนสมุนไพร ขี้ผึ้งสมุนไพร ซึ่ง	1.การนำเอาวัฒนธรรมความเชื่อความเลื่อมใสศรัทธาของผู้คนที่มีต่อองค์พระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน) ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำอำเภอ	1.การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย

ผู้ได้รับประโยชน์ทางตรง	ด้านการรับประโยชน์จากโครงการ		
	เศรษฐกิจและการสร้างรายได้	สังคมและวัฒนธรรม	การเรียนรู้
เกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวีบ้านมะค่าหมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	หลายพื้นที่ก็มีการผลิตในลักษณะเดียวกัน จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีความหลากหลายที่จะเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภค ดังนั้นเมื่อกลุ่มฯ มีการปลูกเป็นจำนวนมาก ทำอย่างไรจึงจะนำมาแปรรูปและพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ และสามารถสร้างความโดดเด่นในความเป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของจังหวัดมหาสารคามได้ ประกอบกับพื้นที่นี้เป็นหนึ่งในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism ของอำเภอกันทรวิชัยอีกด้วย จึงเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ในชื่อเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ที่สามารถช่วยสร้างรายได้เพิ่มให้กับชุมชนได้อีกทางหนึ่ง 2.เป็นการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้กับผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มคุณค่ามูลค่าโดยการนำผ้าพาด (สังฆาฏิ) กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ใหม่ ด้วยการเคลือบพลาสมาช่วยลดกลิ่นอับ และสารยับยั้งแบคทีเรียให้กับสมุนไพรเพื่อยับยั้งแบคทีเรียและมีความหอมนานวันขึ้น	กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปวัฒนธรรมทวาราวดี อายุราวพุทธศตวรรษที่ 14-16 มาสร้างความโดดเด่นในความเป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ 2.การนำผ้าพาด (สังฆาฏิ) จากองค์พระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน) ที่ครบการบูชาแล้วมาหลอมรวมกับสมุนไพรมงคลที่มีคุณค่าและมีมูลค่า ได้แก่ ใบมะค่า (เชื่อว่าจะช่วยให้ชีวิตรุ่งเรือง หน้าที่การงานเจริญก้าวหน้า) ใบมะขาม (เชื่อว่าจะทำให้มีแต่คนเกรงขาม) ใบมะยม (เชื่อว่าจะทำให้ผู้คนนิยม ชื่นชอบ) ใบขนุน (เชื่อว่าจะมีผู้ให้การสนับสนุน) ไพล (เชื่อว่าจะสามารถนำโชคลาภมาให้) 3.อักขระมงคลมรดกทางอักษรโบราณ ที่มีความเชื่อว่าเป็นเมตตามหานิยม มหาเสน่ห์ ช่วยป้องกันภูติ ผี ปีศาจ	2.การสร้างการรับรู้ การยอมรับ และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปพัฒนาและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ ตลอดจนสามารถเกิดรายได้เพิ่ม และเป็นการยกระดับความสามารถในการนำมาบริหารจัดการธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรฯ ได้อีกด้วย
2.ครูและนักเรียนโรงเรียนมะค่าพิทยาคม	คณะครูและนักเรียนโรงเรียนมะค่าพิทยาคม ซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายที่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการผลิต และร่วมเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล	คณะครูและนักเรียนโรงเรียนมะค่าพิทยาคม เกิดความสำนึกรักษ์ที่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างความโดดเด่นของเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของอำเภอกันทรวิชัย	1.คณะครูและนักเรียนโรงเรียนมะค่าพิทยาคม ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และสร้างนวัตกรรมให้กับผลิตภัณฑ์ ด้วยการ

ผู้ได้รับประโยชน์ทางตรง	ด้านการรับประโยชน์จากโครงการ		
	เศรษฐกิจและการสร้างรายได้	สังคมและวัฒนธรรม	การเรียนรู้
			เคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย 2.คณะครูและนักเรียนโรงเรียนมะค่าพิทยาคมสามารถทำหน้าที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาลได้
3.คณะกรรมการวัดพระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน)	คณะกรรมการวัดสามารถสร้างรายได้ได้ จากการนำเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวีมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่มาเยือน หรือผู้ที่เข้ามากราบไหว้สักการะพระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน)	คณะกรรมการวัด ได้มีส่วนร่วมในการสร้างความโดดเด่นในความเป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของอำเภอกันทรวิชัยและของจังหวัดมหาสารคามผ่านความเชื่อ และความศรัทธาต่อองค์พระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน)	มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในสาธิตการผลิตเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ให้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism ของอำเภอกันทรวิชัย

8. จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม

โครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย มีผู้ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อมจากการดำเนินโครงการ รวมเป็นจำนวน 225 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism ของอำเภอกันทรวิชัย/ผู้มาเยือนวัดพระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน) จำนวน 200 คน ศูนย์บริการเทคโนโลยีพลาสมาสิ่งทอ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 5 คน บ้านหม้อ ตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 10 คน และบ้านไผ่ล้อม ตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 10 คน ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผู้ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อมจากการดำเนินโครงการ

ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม	ด้านการรับประโยชน์จากโครงการ		
	เศรษฐกิจและการสร้างรายได้	สังคมและวัฒนธรรม	การเรียนรู้
1.นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism ของอำเภอกันทรวิชัย/ผู้มาเยือนวัดพระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน)	นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism /ผู้ที่มาเยือน เข้ามากราบไหว้สักการะพระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน) ได้อุดหนุนผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ทำให้ชุมชนเกิดรายได้	นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism /ผู้ที่มาเยือน มีความเชื่อ และความศรัทธาต่อองค์พระพุทธมงคล (หลวงพ่อพระยืน)	นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism /ผู้ที่มาเยือน ได้รับความรู้ในการสาธิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล
2.ศูนย์บริการเทคโนโลยีพลาสมาสิ่งทอ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	เป็นศูนย์ที่ให้บริการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย ที่ใช้งานง่ายสะดวก มีความปลอดภัย สามารถกำจัดแบคทีเรียได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.กระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรียเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากไม่ใช้สารเคมีในการกระทำกับวัสดุ 2.วัสดุที่นำไปใช้มีความปลอดภัย และดูดซับน้ำมันหอมระเหยจากดอกลีลาวดีและมะกรูด ทำให้คงความหอมยาวนานขึ้น	ศูนย์มีนักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย ทำให้คณะทำงานและเครือข่ายเข้าใจและนำองค์ความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดและต่อยอดได้
3.บ้านหม้อ ตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	เป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชนเครือข่าย ที่สามารถเกิดรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายเกิดรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายเม็ดดินเผาธรรมชาติ ที่มีน้ำหนักเบา	เป็นการอนุรักษ์และใช้ทุนทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนบ้านหม้อ ซึ่งมีแหล่งที่มีวัตถุดิบดินเหนียวเป็นจำนวนมาก มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และนำมาสร้างงานหัตถกรรมในรูปของเม็ดดินเผาธรรมชาติ	สร้างการรับรู้ในการผลิตเม็ดดินเผา ที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งของวัตถุดิบในกระบวนการผลิตเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล
4.บ้านไผ่ล้อม ตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัด	เป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชนเครือข่าย ที่สามารถเกิดรายได้เพิ่มจากการจักสานไม้ไผ่	เป็นการอนุรักษ์และใช้ทุนทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนบ้านไผ่ล้อม ซึ่งมี	สร้างการรับรู้ในการผลิตจักสานไม้ไผ่เต่ามังกร ที่สามารถใช้

ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม	ด้านการรับประโยชน์จากโครงการ		
	เศรษฐกิจและการสร้างรายได้	สังคมและวัฒนธรรม	การเรียนรู้
มหาสารคาม	เต่ามังกร ที่เป็นสัตว์มงคลในตำนานจีน	ไม้ไผ่เป็นจำนวนมาก มาใช้ให้เกิดประโยชน์และนำมาสร้างงาน หัตถกรรมจักสานในรูปของเต่ามังกร	เป็นส่วนหนึ่งของวัตถุดิบในกระบวนการผลิตเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล

9. นักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วม

1.อาจารย์ทม เกตุวงศา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 086-2415131 E-mail thommsu@gmail.com

2.ผศ.ดร.ชูพักตร์ สุทธิสา สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 088-5639345 Email: csuttisa@gmail.com

3.อ.ดร.อภิราดี จันทร์แสง สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 080-4117958 Email: apiradee.j@msu.ac.th

4.นางอัจฉรี จันทมูล สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 082-2938999 Email: atcharee.t@msu.ac.th

5.นายณรงค์ศักดิ์ ราวะรินทร์ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 081-9668488 Email: narongsak.r@msu.ac.th

6.นายไกรวิทย์ นรสาร สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 093-4964380 Email: Kraiwit.n@msu.ac.th

10. การต่อยอดและความก้าวหน้าของผลงาน

การดำเนินงานโครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย มีการดำเนินการดังนี้

10.1 ประชุมหารือกับทีมคณะทำงานเพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งลงพื้นที่ศูนย์บริการเทคโนโลยีพลาสมาสิ่งทอ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำวัตถุดิบและวัสดุ เข้าทดสอบในกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย และลงพื้นที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี บ้านมะค่า หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อจัดเตรียมวัตถุดิบและวัสดุ ในการเข้าสู่กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล

10.2 นำผ้าพาด (สังฆาฏิ) สู่กระบวนการเคลือบพลาสมาและนำสมุนไพร เม็ดดินเผาธรรมชาติ เข้าสู่กระบวนการสารยับยั้งแบคทีเรีย ณ ศูนย์บริการเทคโนโลยีพลาสมาสิ่งทอ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเตรียมความพร้อมในส่วนของวัตถุดิบและวัสดุ

10.3 ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และร่วมกันพิจารณาปรับแก้ไข กับทีมอาจารย์และนิสิตจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบโดยตรง ทำให้บรรจุภัณฑ์มีความสมบูรณ์สวยงามอย่างลงตัว

เครื่องรางสมุนไพร
Herbal Amulet
BCG

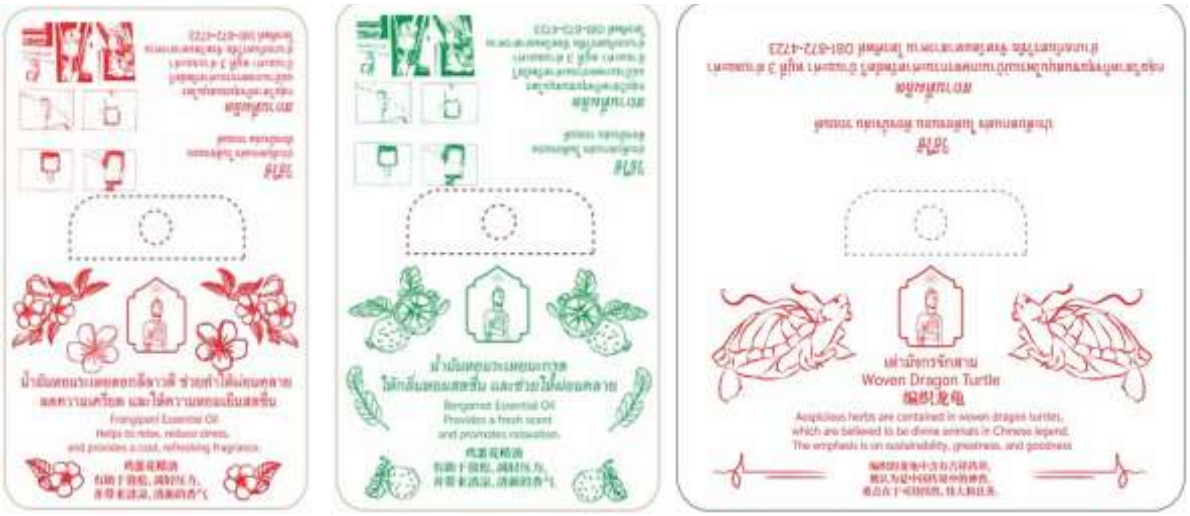
เต่านักรักสาน
Woven Dragon Turtle

11. การตอบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ (KPI)

ตารางที่ 3 การตอบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ (KPI)

ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และหน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ที่ผ่านกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย	100 ชิ้น	100 ชิ้น
ผลิตภัณฑ์ใหม่จากสมุนไพรมงคล มะ ค่ามหาศาล	5 ชนิด	5 ชนิด

12. สรุปค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนโครงการ

การดำเนินงานโครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย ใช้งบประมาณ 2 ส่วน ประกอบด้วย งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (Social Innovation Driving Unit : SID – ESAN) จำนวน 250,000 บาท (83.0%) และส่วนของผู้เสนอโครงการ 50,000 บาท (170.0%) มูลค่ารวมโครงการ 300,000 บาท ดังนี้

ตารางที่ 4 สรุปค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนโครงการ

(หน่วย: บาท)

รหัสผลงาน	SIDESAN-67-05
ชื่อผลงาน	เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย
หัวหน้าโครงการ	นางทัศนีย์ ช่างยันต์
พื้นที่	มหาสารคาม
หน่วยงานผู้รับทุน	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี
งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน	250,000 บาท

รายการที่ใช้ไปของเงินงบประมาณ	**แหล่งที่มาของเงินทุน**		**รวม**
	ส่วนของผู้เสนอโครงการ	**SID-ESAN**	
1. ค่าวัสดุอุปกรณ์			
1.1 ค่าวัสดุอุปกรณ์ เช่น สมุนไพร น้ำมันหอมระเหย เม็ดดินเผา ผ้าพาด (สังฆาฏิ) เชือก ด้าย หินมงคล สารยับยั้งแบคทีเรีย ฯลฯ	50,000	50,000	100,000
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
2.1 ค่าตอบแทนทีมนักวิจัย	-	90,000	90,000
2.2 ค่าจ้างเหมาบริการและพัฒนาผลิตภัณฑ์	-	110,000	110,000
รวม	**50,000**	**250,000**	**300,000**
อัตราส่วนเงินโครงการของผู้เสนอโครงการ / SID-ESAN	17%	83%	100%

13. ผลการดำเนินงานโครงการ/ ผลงานนวัตกรรม (แสดงให้เห็นภาพเชิงประจักษ์)

การดำเนินงานโครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย เป็นการนำแนวคิดจากความเชื่อ ความเลื่อมใสศรัทธาในองค์หลวงพ่อพระยืน ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำอำเภอกันทรวิชัย ที่ประดิษฐานอยู่ใต้ต้นโพธิ์บนเนินดินภายในวัดพุทธมงคล สันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปวัฒนธรรมทวาราวดี อายุราวพุทธศตวรรษที่ 14-16 ซึ่งได้มีพุทธศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามากราบไหว้สักการะและบูชาถวายผ้าพาด (สังฆาฏิ) อย่างเนืองแน่น โดยผ้าพาด (สังฆาฏิ) ที่ครบการบูชาแล้วนั้น ทางวัดไม่ได้นำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์อีก จึงได้นำมาทำความสะอาดให้เรียบร้อยแล้ว เข้าสู่นวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา เพื่อลดกลิ่นอับ ซึ่งเครื่องเคลือบพลาสมา เป็นกระบวนการพัฒนาเป็นเครื่องต้นแบบจากภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (อาทิตย์ ฉิ่งสูงเนิน และคณะ. 2564) พร้อมต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่หลอมรวมกับสมุนไพรมงคลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มะค่าทรัพย์ทวี 5 ชนิด ได้แก่ 1) ใบมะค่า เป็นพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน มีมูลค่าหรือมีคุณค่าทางจิตใจ เสริมความเป็นสิริมงคลเชื่อว่าจะช่วยให้ชีวิตรุ่งเรือง หน้าที่การงานเจริญก้าวหน้า 2) ใบมะขาม เป็นพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน จะทำให้มีแต่คนเกรงขาม เชื่อว่าจะช่วยป้องกันสิ่งไม่ดีและสิ่งชั่วร้ายไม่ให้มากล้ำกลาย 3) ใบมะยม เป็นไม้มงคล จะให้ผู้คนนิยม ชื่นชอบ เมตตา

เชื่อว่าจะช่วยป้องกันภูตผีปีศาจและสิ่งชั่วร้ายไม่ให้เข้ามาในบ้าน 4)ใบขนุน เป็น 1 ใน 9 ไม้มงคลของไทย เชื่อว่าจะมีผู้ให้การสนับสนุน มีคนสรรเสริญ มีเงินทอง และร่ำรวยและ 5) ไพล ใช้ประกอบเป็นยาแผนโบราณ รักษาโรคได้ เชื่อว่าจะคุ้มครองป้องกันให้พ้นจากภัยอันตราย มีพลานามัยและความอุดมสมบูรณ์พูนสุข นอกจากนี้ยังได้นำเม็ดดินเผาธรรมชาติ มาผ่านกระบวนการใช้สารเพื่อยับยั้งแบคทีเรีย ซึ่งจะทำให้เม็ดดินเผาธรรมชาติดูดซับความหอมของน้ำมันหอมระเหยจากดอกลีลาวดีและจากผิวมะกรูดได้ยาวนานขึ้น โดยน้ำมันหอมระเหยจากดอกลีลาวดีและผิวมะกรูด มีคุณสมบัติช่วยทำให้ผ่อนคลาย ให้ความหอมเย็นสดชื่น และผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาอีกประเภทหนึ่งคือ เต่ามังกรจักสานที่บรรจุสมุนไพรมงคลไว้ด้านใน ซึ่งเต่ามังกรมีความเชื่อว่าเป็นสัตว์เทพในตำนานจีน แทนความยั่งยืน ความยิ่งใหญ่ ความดีงาม นอกจากนี้ได้นำเอาอักขระมงคลมรดกทางอักษรโบราณของวัฒนธรรมอุษาคเนย์ และชาวจังหวัดมหาสารคาม มาสร้างความโดดเด่นของเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของอำเภอกันทรวิชัย และของชุมชนมะค่า ที่มีต้นมะค่าเกิดเป็นจำนวนมาก ในชื่อผลิตภัณฑ์ใหม่ “เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา และสารยับยั้งแบคทีเรีย”

ผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล นี้สามารถนำไปเป็นของที่ระลึก เก็บบูชา แขวนหรือวางไว้ในรถ หรือห้องรับแขก หรือห้องนอนได้ จึงเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี ที่เป็นการสร้างการรับรู้และการยอมรับต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำไปสู่การสร้างรายได้ และเป็นการยกระดับความสามารถในการจัดการธุรกิจของกลุ่มฯ อีกทั้งยังสอดคล้องกับโมเดล เศรษฐกิจ BCG (BCG Economy Model) ซึ่งผสมผสานของการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green) พร้อมทั้งเป็นแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความรู้สึกร่วมรักษ์โลก ตลอดจนกลุ่มชุมชนสมุนไพรฯ ได้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดมหาสารคาม ที่จะเป็นศูนย์กลางของการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าและคุณค่าสูงด้วยภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ดังนั้นการดำเนินงานโครงการในครั้งนี้เป็นไปตามแผนงานโครงการ ซึ่งในกระบวนการทำงานนั้น ทางทีมคณะทำงานได้ดำเนินการประชุมหารือกับทีมคณะทำงาน เพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งลงเก็บข้อมูล จัดเตรียมวัตถุดิบและวัสดุให้ครบถ้วนร่วมกับชุมชนเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตฯ นำผ้าพาด (สังฆาฏิ) สู่กระบวนการเคลือบพลาสมาและนำสมุนไพร เม็ดดินเผาธรรมชาติ เข้าสู่กระบวนการสารยับยั้งแบคทีเรีย ทำน้ำมันหอมระเหย ออกแบบและพิจารณาบรรจุภัณฑ์ให้มีความสมบูรณ์สวยงามกับทีมอาจารย์และนิสิตจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และจัดทำผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาลร่วมกับชุมชนและทีมคณะทำงาน การดำเนินงานจึงมีความก้าวหน้าเป็นไปตามแผน และเป็นไปตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ (KPI) ที่ตั้งไว้ โดยเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ในชื่อ เครื่องรางสมุนไพร มะค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย ประกอบด้วย 1) เครื่องรางสมุนไพรมงคลรวม 5 ชนิด 2) เครื่องรางสมุนไพรมะค่า 3) เครื่องรางสมุนไพรมะขาม 4) เครื่องรางสมุนไพรมะยม 4) เครื่องรางสมุนไพรขนุน 5) เครื่องรางสมุนไพรไพล 6) น้ำมันหอมระเหยดอกลีลาวดี 7) น้ำมันหอมระเหยมะกรูด 8) เต่าจักสานมังกรสมุนไพร

14. SROI ผลงานนวัตกรรม

การดำเนินงานโครงการเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย ได้มีการจัดทำรายงานการคำนวณผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment: SROI) สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ตารางรายงานการคำนวณผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment: SROI)

SROI CALCULATOR

SOCIAL INNOVATION

รายงานการคำนวณผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment)

Unverified Report

โครงการ เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล
ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย

SROI (อัตราผลตอบแทนทางสังคม)	1.23 เท่า
Net Impact (มูลค่าผลลัพธ์สุทธิ)	52,100.00 บาท

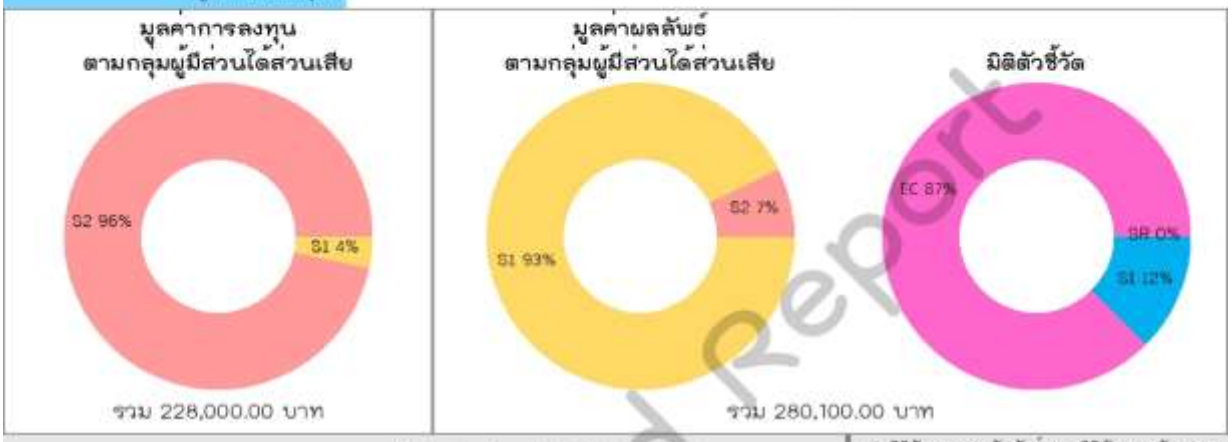

คำอธิบายสัญลักษณ์	S1 ผู้ได้รับประโยชน์ / S2 ผู้ดำเนินโครงการหลัก S3 ผู้ให้ทุนสนับสนุน /S4 บุคคล/กลุ่มที่เกี่ยวข้อง
	SR มิติสังคม/ความเสียหายต่ำ / S มิติทักษะ/นวัตกรรม และ มิติสุขภาวะ (กาย-ใจ) / EC มิติเศรษฐกิจ/การเงิน EN มิติสิ่งแวดล้อม
รหัสโครงการ:	SDESRI-67-05
ประเภทโครงการ:	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ระยะเวลา:	2567-2567
ผู้ดำเนินโครงการหลัก:	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี
พื้นที่:	มหาสารคาม
ที่มาของโครงการ:	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี มีผลิตภัณฑ์ลูกประคบ ยาดมสมุนไพร สมุนไพรแช่เท้า หมอนสมุนไพร ขี้ผึ้งสมุนไพร เป็นต้น มีแนวคิดในการนำความเชื่อ ในองค์พระยืน มาหลอมรวมกับสมุนไพรมงคล 5 ชนิด ได้แก่ ใบมะค่า ใบมะขาม ใบมะยม ใบขานุน ใพล พร้อมนำเมืองเสินเผาธรรมชาติมาสร้างความโดดเด่นของเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
วัตถุประสงค์โครงการ:	เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ประเภทเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล
กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินโครงการ:	1.ประชุมหารือกับทีมคณะทำงาน เพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งลงเก็บข้อมูล 2.จัดเตรียมวัตถุดิบและวัสดุร่วมกับชุมชนเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตฯ 3.นำผ้าพาด สู่กระบวนการเคลือบพลาสมาและนำสมุนไพร เมืองเสินเผาธรรมชาติ เข้าสู่ กระบวนการสารยับยั้งแบคทีเรีย 3.ออกแบบและพิจารณาบรรจุภัณฑ์ให้มีความสมบูรณ์ 4.จัดทำผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล
รูปแบบการประเมิน:	Evaluation
วัตถุประสงค์การประเมิน:	1. เพื่อนำมาพิจารณาผลลัพธ์และแนวทางพัฒนาภายหลังการดำเนินโครงการ 2. เพื่อใช้ในการสื่อสารสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ 3. เพื่อส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส และเกิดการเผยแพร่องค์ความรู้ของโครงการ

Unverified Report

15. ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินโครงการ

-

16. สรุปผลการดำเนินโครงการ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี หมู่ที่ 3 บ้านมะค่า ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นกลุ่มที่มีการปลูกสมุนไพรเป็นจำนวนมาก มีการทำผลิตภัณฑ์ลูกประคบ ยาดมสมุนไพร สมุนไพรแช่เท้า หมอนสมุนไพร ขี้ผึ้งสมุนไพร ออกจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าต่าง ๆ ด้วยความโดดเด่น ได้มาตรฐาน และผู้ซื้อให้ความสนใจในตัวของสมุนไพร ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐาน มผช.ระดับ 4-5 ดาว จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมหาสารคาม เมื่อปี พ.ศ.2563

พระพุทธมงคลหรือหลวงพ่อพระยืน เป็นพระพุทธรูปสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำอำเภอกันทรวิชัย ประดิษฐานอยู่ใต้ต้นโพธิ์บนเนินดินภายในวัดพุทธมงคล สันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปวัฒนธรรมทวาราวดี อายุราวพุทธศตวรรษที่ 14-16 ได้มีพุทธศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามากราบไหว้สักการะและบูชาถวายผ้าพาด (สังฆาฏิ) อย่างเนืองแน่น ซึ่งเมื่อผ้าพาด (สังฆาฏิ) ครบการบูชาแล้ว ทางวัดไม่ได้นำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์อีก ดังนั้น จึงได้มีแนวคิดในการนำความเชื่อ ความเลื่อมใสศรัทธาและความศักดิ์สิทธิ์ในองค์หลวงพ่อพระยืน ผ่านผ้าพาด (สังฆาฏิ) มาหลอมรวมกับสมุนไพรมงคลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มะค่าทรัพย์ทวี โดยการนำผ้าพาด (สังฆาฏิ) ที่ทำความสะอาดให้เรียบร้อยแล้ว เข้าสู่นวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา เพื่อลดกลิ่นอับ พร้อมนำสมุนไพรมงคล 5 ชนิด ได้แก่ ใบมะค่า ใบมะขาม ใบมะยม ใบขนุน และไพล พร้อมเม็ดดินเผาธรรมชาติ ผ่านกระบวนการใช้สารเพื่อยับยั้งแบคทีเรีย และทำให้เม็ดดินเผาธรรมชาติดูดซับความหอมของน้ำมันหอมระเหยดอกลีลาวดีและผิวมะกรูดได้ยาวนานขึ้น อีกทั้งได้นำอักขระมงคลมรดกทางอักษรโบราณของวัฒนธรรมอุษาคเนย์ และชาวจังหวัดมหาสารคาม มาสร้างความโดดเด่นของเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของอำเภอกันทรวิชัย และของชุมชนมะค่า ที่มีต้นมะค่าเกิดเป็นจำนวนมาก ในชื่อผลิตภัณฑ์ใหม่ “เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา และสารยับยั้งแบคทีเรีย”

จึงถือได้ว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในครั้งนี้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่บ้านเกษตรกรมะค่าทรัพย์ทวี ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย พร้อมทั้งเกิดการสร้างการรับรู้ การยอมรับ และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่สามารถสร้างได้เพิ่ม และเป็นการยกระดับความสามารถในการนำมาบริหารจัดการธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรฯ ได้อีกทางหนึ่ง 2) บ้านมะค่าสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดหรือขยายผลให้กับเครือข่ายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงได้ 3) คณะกรรมการวัดพระพุทธมงคล มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในสาธิตการผลิตและมีรายได้จากการจำหน่ายเครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ให้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเส้นทาง Maha Sarakham BCG Happy Model Tourism ของอำเภอกันทรวิชัย 4) คณะครูและนักเรียนโรงเรียนมะค่าพิทยาคม ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้กับผลิตภัณฑ์ ตลอดจนได้ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์และถ่ายทอดองค์ความรู้จากกระบวนการสร้างผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาลได้ สำหรับประโยชน์ทางอ้อมต่อ 1) ศูนย์บริการเทคโนโลยีพลาสมาสิ่งทอ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ถ่ายทอดนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมาและสารยับยั้งแบคทีเรีย ทำให้ทีมคณะทำงานและเครือข่ายเข้าใจและนำองค์ความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดและต่อยอดได้ 2) บ้านหม้อ ตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัด

มหาสารคาม และ 3) บ้านไผ่ล้อม ตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม สร้างการรับรู้ในการผลิตเม็ดดินเผาและจักสานไม้ไผ่เต่ามังกร ที่เป็นวัตถุดิบของผลิตภัณฑ์เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล อันเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรฯ และภาคีเครือข่าย เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากที่จะเป็นศูนย์กลางของการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีมูลค่าและคุณค่าในความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของอำเภอกันทรวิชัยและของจังหวัดมหาสารคามต่อไป

17. ใบสำคัญรับเงินงวดที่ 1 งวดที่ 2 และงวดที่ 3

17.1 ใบสำคัญรับเงินงวดที่ 1

ที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
(ส่วนราชการเป็นผู้ออกให้)

ใบสำคัญรับเงิน

วันที่ .....

ข้าพเจ้า นางทัศนีย์ ช่างยันต์ เลขที่บัตรประชาชน 3 4404 00513 83 9
บ้านเลขที่ 115 หมู่ที่ 3 ซอย ถนน
ตำบล มะค่า อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม ได้รับเงินจาก
หน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังรายการต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน	
	บาท	สต.
ได้รับเงินสนับสนุนผลงานนวัตกรรมเพื่อสังคม ภายใต้โครงการหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (Social Innovation Driving Unit) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ชื่อโครงการ เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา และสารยับยั้งแบคทีเรีย งวดที่ 1 (30%)	75,000	-
รวม	75,000	-

จำนวนเงิน (ตัวอักษร) (เจ็ดหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

(ลงชื่อ) ..... ผู้รับเงิน
(นางทัศนีย์ ช่างยันต์)

(ลงชื่อ) .....ผู้จ่ายเงิน
(.....)

17.2 ใบสำคัญรับเงินงวดที่ 2

ที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
(ส่วนราชการเป็นผู้ออกให้)

ใบสำคัญรับเงิน

วันที่ .....

ข้าพเจ้า นางทัศนีย์ ช่างยันต์ เลขที่บัตรประชาชน 3 4404 00513 83 9
บ้านเลขที่ 115 หมู่ที่ 3 ซอย ถนน
ตำบล มะค่า อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม ได้รับเงินจาก
หน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังรายการต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน	
	บาท	สต.
ได้รับเงินสนับสนุนผลงานนวัตกรรมเพื่อสังคม ภายใต้โครงการหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (Social Innovation Driving Unit) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ชื่อโครงการ เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา และสารยับยั้งแบคทีเรีย งวดที่ 2 (50%)	125,000	-
รวม	125,000	-

จำนวนเงิน (ตัวอักษร) (หนึ่งแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

(ลงชื่อ) ..... ผู้รับเงิน
(นางทัศนีย์ ช่างยันต์)

(ลงชื่อ) .....ผู้จ่ายเงิน
(.....)

17.3 ใบสำคัญรับเงินงวดที่ 3

ที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
(ส่วนราชการเป็นผู้ออกให้)

ใบสำคัญรับเงิน

วันที่ .....

ข้าพเจ้า นางทัศนีย์ ช่างยันต์ เลขที่บัตรประชาชน 3 4404 00513 83 9
บ้านเลขที่ 115 หมู่ที่ 3 ซอย ..... ถนน .....
ตำบล มะค่า อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม ได้รับเงินจาก
หน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังรายการต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน	
	บาท	สต.
ได้รับเงินสนับสนุนผลงานนวัตกรรมเพื่อสังคม ภายใต้โครงการหน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคม ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (Social Innovation Driving Unit) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ชื่อโครงการ เครื่องรางสมุนไพร มะ ค่ามหาศาล ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีกระบวนการเคลือบพลาสมา และสารยับยั้งแบคทีเรีย งวดที่ 3 (20%)	50,000	-
รวม	50,000	-

จำนวนเงิน (ตัวอักษร) (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

(ลงชื่อ) ..... ผู้รับเงิน
(นางทัศนีย์ ช่างยันต์)

(ลงชื่อ) .....ผู้จ่ายเงิน
(.....)

18. ข้อเสนอแนะอื่น (ถ้ามี)

-